

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: P. B., narozený XXX
t. č. XXX
XXX

proti

žalované: Česká advokátní komora
se sídlem Národní 118/16, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 2. 2024 č. j. 10.01-000024/24-0007

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaná rozhodla o žádosti žalobce ze dne 14. 1. 2024 tak, že žalobci se advokát k poskytnutí právní služby bezplatně dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“) neurčuje. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná předně konstatovala, že dne 22. 1. 2024 obdržela žádost žalobce ze dne 14. 1. 2024

o určení advokáta na formuláři stanoveném vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 120/2018 Sb., o stanovení formulářů žádosti o určení advokáta. Žalobce požádal o určení advokáta k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti rozhodnutí Okresního soudu v Pardubicích sp. zn. OPP 207/2023 a Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 14 To 298/2023 o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Na základě výzvy žalované žalobce svou žádost doplnil podáním ze dne 28. 1. 2024, které žalovaná obdržela dne 1. 2. 2024. Žalovaná žalobcovu žádost zamítla ze dvou důvodů. S odkazem na ustálenou judikaturu Ústavního soudu, podle níž Ústava ani Listina základních práv a svobod nezaručují právo na podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody (nález ze dne 1. 12. 2005 sp. zn. II. ÚS 715/04) a posouzení toho, zda došlo ke splnění zákonných podmínek podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, je plně v kognici příslušného obecného soudu, žalovaná dovodila, že ze strany žalobce se jedná o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva ve smyslu § 18 odst. 5 věty třetí zákona o advokacii. Za další důvod nevyhovění žádosti žalobce označila žalovaná to, že žádost včetně jejího doplnění nebyla včasná ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o advokacii. Žalobce jako poslední den pro podání ústavní stížnosti uvedl datum 4. 2. 2024. Žalovaná obdržela předmětnou žádost včetně jejího nezbytného doplnění až dne 1. 2. 2024, tedy 3 dny před vypršením lhůty k podání ústavní stížnosti. Za těchto okolností nelze v tak krátké době určit žalobci advokáta k poskytnutí právní služby, a i pokud by byl advokát určen, není schopen v tak krátké době poskytnout žalobci požadovanou právní službu v potřebné kvalitě.

2. Žalobou ze dne 7. 4. 2024 podanou u Nejvyššího správního soudu, která byla postoupena k vyřízení Městskému soudu v Praze, se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. V žalobě uvedl dva žalobní body. V prvním namítl, že o určení advokáta požádal žalovanou řádně a také včas. Není pravdou, že žalovaná měla na rozhodnutí pouhé tři dny – na rozhodnutí měla minimálně třicet dnů. Ve druhém žalobním bodu vytkl žalované, že v napadeném rozhodnutí jako další důvod zamítnutí jeho žádosti sporně uvedla, že nepovede řádný život. Tato zákonná podmínka se jednak vztahuje k budoucnosti, a tudíž ji nelze předjímat, a nadto žalovaná není soud, který rozhoduje.
3. Žalovaná navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce teprve v podání ze dne 28. 1. 2024, které bylo žalované doručeno dne 1. 2. 2024, doplnil specifikaci rozhodnutí, které hodlá napadnout ústavní stížností. Až dnem 1. 2. 2024 tedy učinil vůči žalované řádné a úplné podání ohledně věci, v níž poptává určení advokáta k podání ústavní stížnosti. Vzhledem ke lhůtě pro podání ústavní stížnosti nemohlo být žalobcově žádosti o určení advokáta vyhověno. Co se týče druhého důvodu nevyhovění žádosti spočívajícího v tom, že žádost je zjevně bezdůvodným uplatňováním nebo bráněním práva, žalobce jej v žalobě vůbec nenapadl, a již proto je na místě žalobu zamítnout. Žalovaná dodala, že tento soudní spor se stal akademickým, protože ústavní stížnost vzhledem k uplynutí k tomu stanovené lhůty již nelze podat.
4. V podání ze dne 30. 9. 2024 žalobce popřel, že by se v této věci jednalo pouze o akademický spor. Konstatoval, že na základě doporučení žalované podal sám blanketní ústavní stížnost a požádal Ústavní soud o prodloužení lhůty k jejímu doplnění. Dále uvedl, že již jeho první žádost zaslaná žalované dne 9. 12. 2023 obsahovala uvedení toho, co je předmětem ústavní stížnosti. Žalobce je přesvědčen, že splnil veškeré podmínky pro určení advokáta. Trvá proto na svém procesním návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí a dále se domáhá toho, aby

bylo vydáno nové rozhodnutí, jímž mu žalovaná přidělí advokáta k doplnění ústavní stížnosti (vedené pod sp. zn. IV. ÚS 319/24), a aby soud rozhodl, že žalovaná nemá pravomoc soudní, a tudíž nemůže rozhodovat způsobem uvedeným v napadeném rozhodnutí.

5. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán; vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.).
6. Podle § 18 odst. 2 zákona o advokacii ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí
 - a) právní porady podle § 18a nebo
 - b) právní služby podle § 18c.
7. Podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii Komora určí advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně žadateli, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují. Komora určí advokáta k poskytnutí právní služby žadateli, který osvědčil splnění zákonných podmínek, bez zbytečného odkladu. Komora žádosti nevyhoví, jestliže jde o zneužití práva nebo jde-li o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva.
8. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Žalobci rozhodně nelze přisvědčit v tom, že již jeho první žádost o určení advokáta datovaná dnem 8. 12. 2023 obsahovala všechny potřebné náležitosti. V této žádosti, jež nebyla podána na formuláři stanoveném vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 120/2018 Sb., a ani v následné žádosti ze dne 14. 1. 2024, kterou již podal na příslušném formuláři, žalobce neuvedl číslo jednací nebo spisovou značku rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, které zamýšlel s pomocí k tomu určeného advokáta napadnout ústavní stížností. Potřebnou specifikaci tohoto soudního rozhodnutí žalobce uvedl až na základě výzvy žalované v podání ze dne 28. 1. 2024, které žalovaná obdržela dne 1. 2. 2024. Teprve v tomto okamžiku měla žalovaná ve své dispozici žádost o určení advokáta obsahující všechny potřebné údaje. Není tedy pravdou, že měla na vydání rozhodnutí o žádosti minimálně třicet dnů, jak tvrdí žalobce. Měla na to skutečně pouhé tři dny, a proto nepochybila, jestliže žalobcovu žádost posoudila jako nikoliv včasnou. Korektiv včasnosti zakotvený v § 18 odst. 2 zákona o advokacii slouží právě pro případy, kdy je žádost o určení advokáta podána v posledních dnech lhůty (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2023, č. j. 1 As 23/2023 – 21).
10. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu každý z důvodů pro neurčení advokáta postačí sám o sobě k tomu, aby žalovaná advokáta konkrétnímu žadateli rozhodnutím neurčila. Opodstatněný závěr žalované, že žalobcovu žádost není možné považovat z včasnou, by proto sám o sobě obstál jako dostatečný důvod pro zamítnutí této žádosti. Totéž ale platí i pro druhý důvod jejího zamítnutí spočívající v tom, že žalovaná podání žádosti vyhodnotila jako zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva.

11. Druhý žalobní bod, v němž žalobce vytkl žalované, že v napadeném rozhodnutí jako další důvod zamítnutí jeho žádosti uvedla, že nepovede řádný život, a stejně tak i související žalobní argumentace, že žalovaná není soudem a nepřísluší jí takto rozhodovat, svědčí o tom, že žalobce odůvodnění napadeného rozhodnutí nepochopil správně. Žalovaná v něm totiž sama budoucí chování žalobce vůbec nehodnotila. Neposuzovala splnění podmínek stanovených zákonem pro podmíněné propuštění žalobce z výkonu trestu odnětí svobody, naopak výslovně odkázala na judikaturu Ústavního soudu, z níž plyne, že posouzení těchto podmínek je plně v kognici příslušného obecného soudu. Nosné důvody, o které žalovaná opřela svůj závěr o zjevně bezdůvodném uplatňování nebo bránění práva ze strany žalobce, tkví v tom, že právo na podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody není podle Ústavního soudu právem garantovaným normami ústavního práva, a že posouzení splnění podmínek stanovených zákonem pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody spadá do výlučné kognice obecných soudů, jejichž závěry Ústavní soud respektuje.
12. Žalované je nutno přisvědčit v tom, že tento druhý důvod, pro který žalobcovu žádost o určení advokáta zamítla, tj. její závěr, že žádost představuje zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva, žalobce žádnou relevantní argumentací nezpochybnil. Mimoběžná tvrzení žalobce, že žalovaná v napadeném rozhodnutí jako další důvod zamítnutí jeho žádosti uvedla, že nepovede řádný život, nemá v odůvodnění napadeného rozhodnutí sebemenší oporu. Jak již bylo soudem konstatováno shora, i druhý důvod zamítnutí žádosti o určení advokáta obстоjí sám o sobě. I proto soudu nezbylo než žalobu zamítnout.
13. Závěrem soud uvádí, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s.ř.s.) může soud rozsudkem rozhodnout buď tak, že žalobu v případě její nedůvodnosti zamítne, nebo, je-li žaloba důvodná, napadené rozhodnutí zruší či vysloví jeho nicotnost. Soudu podle zákona nepřísluší rozhodovat výrokem rozsudku o tom, jakým způsobem má žalovaný správní orgán v dalším řízení rozhodnout, ani o tom, jakou pravomocí žalovaný správní orgán (ne)disponuje. K těmto otázkám se soud případně může vyjádřit toliko v odůvodnění rozsudku.
14. Protože soud neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. o věci samé rozhodl bez nařízení jednání.
15. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalované žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 25. března 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu